

KAKANJ CEMENT

HEIDELBERGCEMENT Group

Info silos

Godina VII, broj 24-25 / januar/siječanj 2010.

Želimo Vam sretnu i uspješnu Novu godinu!

www.heidelbergcement.ba

Poštovane kolegice i kolege,

Prolazi i posljednji kvartal ove 2009. godine koja će se najviše pamtili po recesiji koja je obuhvatila cijeli svijet i pogodila privrede svih zemalja, pa tako i našu. Najviše posljedica osjetila je građevinska industrija kojoj pripada i naša kompanija. Negativne posljedice krize će se, po našim procjenama, osjećati i tokom naredne 2010 godine, te ćemo i u narednoj godini biti suočeni sa još većim tržišnim i poslovnim izazovima, a samim time i potrebom da naše poslovanje učinimo maksimalno efikasnim. Međutim, dodatna zalaganja svih nas uposlenih, uštede koje provodimo i vjerovanje u bolju sutrašnjicu sigurno će polučiti dobre rezultate.

Poslovanje Tvornice cementa Kakanj obilježeno je značajnim padom u odnosu na prethodnu godinu za oko 25%. Taj pad prvenstveno je "zasluga" globalne ekonomske krize, smanjenja obima građevinskih radova u BiH ali i sve veće nelikvidnosti koja karakteriše privredna kretanja. Proizveli smo i prodali oko 570.000 tona cementa i očekujemo da će ovogodišnja dobit biti na nivou one iz 2007. godine.

Posmatrajući ove rezultate možemo reći da je poslovanje u ovim okolnostima i dalje pozitivno, ali da bi zadržali ovaj nivo rezultata prisiljeni smo

da i dalje nastavimo sa mjerama štednje, jer se izlaz iz krize još ne nazire a na tržištu dugoročno opstaju samo firme koje posluju na krajnje odgovoran, efikasan i tržištu prilagođen način. Uprava će i dalje preduzimati sve neophodne mjere efikasnog poslovanja na dobrobit svih zaposlenih, poslovnih partnera i dioničara.

Ovom prilikom zahvaljujemo se svim zaposlenicima na njihovom doprinosu i zalaganju da i ovu godinu zaključimo povoljnim rezultatima. Pred nama je još jedna godina puna izazova, ali i prilika koje moramo prepoznati i okrenuti u našu korist.

Želimo vam sve najbolje na profesionalnom i privatnom planu i da Novu 2010. godinu dočekate u zdravlju i veselju.

Uprava Društva

Potrošnja cementa manja za 22%

Opreznim koracima u novo desetljeće

Zbog recesije u Bosni evidentan je pad investicijskih aktivnosti što je dovelo do velikog smanjenja potrošnje cementa u BH. Prema prognozi za 2009 godinu potrošnja cementa je smanjena u odnosu na 2008 godinu za 22%.

Budući da bi zbog unutrašnjih slabosti recesija u Bosni mogla znatno duže trajati nego u ostalim zemljama to se ni u 2010. godini ne očekuju poboljšanja.

Recesija u BiH, je generirana globalnom (svjetskom) recesijom koja se prenijela na BiH „domino efektom“. No postoje i domaći uzroci recesije. Trenutni problem recesije u Bosni i Hercegovini dodatno opterećuju strukturalni nedostaci privrede kao što su:

- niska produktivnost rada,
- mala dodana vrijednost
- nedovoljna inovativnost,
- proizvodnja proizvoda niskog tehnološkog nivoa,
- relativno slab poslovni menadžment,
- nedostatak liderstva u privatnom i javnom sektoru,
- neefikasne organizacije u preduzećima,
- komplikovana ustavna struktura države.

Ovo su samo neki od razloga zbog kojih se sadašnja globalna recesija samo

nadograđuje na domaće probleme i čini kompleksnijom ukupnu situaciju. Pobjroni

nedostaci globalnu recesiju čine dugoročnijom, težom, neizvjesnom i sa teško sagledivim

posljedicama.

Efekti krize su vrlo vidljivi. Ogladaju se prije svega u otpuštanju radnika, zatim neplaćanju obaveza i odgađanju

plaćanja prema dobavljačima, uposlenicima, obaveza prema državi i mnogim drugim u poslovnom lancu tako da veliki broj radnika koji nije otpušten ne prima platu po nekoliko mjeseci.

Antirecesione mjere kojima se pribjegava u svijetu i okruženju su između ostalog fokusirane i na zamrzavanje plaća, kroz pravljenje programa mjera štednje. Za budžetske korisnike u Bosni i Hercegovini nije dovoljno zamrzavanje plata nego su prisiljeni i na smanjenje.

Jedna od oblasti privrede koje su najviše pogođene krizom je građevinarstvo u koje spada i proizvodnja cementa. Potrošnja cementa je smanjena u odnosu na prošlu godinu za više od 22% ili za cca 370.000 - 400.000 tona. Pozicija TCK je dodatno ugrožena puštanjem u rad nove rotacione peći konkurenta iz BiH početkom ove godine, čime je godišnji kapacitet proizvodnje i prodaje samo ovog konkurenta povećana za minimalno 100%, pa ta dodatna ponuda stvara i dodatni pritisak na tržištu cementa te ugrožava dosadašnju leadersku poziciju TCK na BiH tržištu.

Okolnosti kao što su izostanak građevinskih aktivnosti, nedostatak novih infrastrukturnih projekata, nepovoljna investicijska klima i situacija na tržištu kredita uz uvećane kamatne stope i smanjenje kreditnih plasmana od strane banaka, kao i dodatni cementni kapaciteti u regiji jasno ukazuju da se okolnosti i uvjeti poslovanja u smislu povećanja prihoda i poslovnih rezultata neće poboljšati u narednoj godini te je za 2010. godinu planirano dodatno smanjenje volumena prodaje i proizvodnje kao i smanjenje operativne dobiti.

Prema ocjenama ekonomskih analitičara ekonomska kriza na globalnom planu trajeće sve do 2010. godine,

kada će početi oporavak, ali nema nikakvih garancija da će ona u BiH po automatizmu biti prevaziđena jer u BiH postoji mnoštvo lokalnih problema koji se mogu pravdati globalnom recesijom. To su veliki troškovi u javnoj potrošnji, zaustavljene reforme, nedovoljna atraktivnost za strane investitore, te niska konkurentnost.

Dakle, evidentno je da će 2010. godina, prema svim prognozama, biti znatno teža od prethodne godine što pokazuju i zaključci i napomene koje su dale privredne komore, asocijacije poslodavaca i ostale stručne institucije iz Bosne i Hercegovine krajem 2009. godine. Neke od zaključaka i napomena možete pročitati u nastavku ovog teksta.

Financijska kriza produbljuje svoje negativne utjecaje na realni sektor ekonomije BiH i to putem: pogoršanja uvjeta pribavljanja kapitala (više kamate i kraći rokovi otplate), smanjenja tražnje na domaćem i izvoznim tržištima i pooštavanjem konkurencije na regionalnom i evropskom tržištu. To ozbiljno ugrožava postojeća radna mjesta, smanjuje perspektive novog zapošljavanja i prijeti pogoršanju socijalnog stanja u zemlji. Realna je prijetnja pada stope rasta GDP na 3,5 do 4% u 2009. godini i manjih stopa rasta industrijske proizvodnje na 4-5%. Lična potrošnja bi mogla pasti i do 10%, a priliv stranih direktnih investicija bi se mogao prepoloviti.

Udari na realni sektor imaju izraženu sektorsku dimenziju. U prvoj fazi najviše su negativnim utjecajima izloženi sektori koji bilježe najviši stupanj globalizacije i regionalizacije, ali će u drugoj fazi i ostali sektori biti više izloženi negativnim utjecajima. Sektori orijentirani na domaće tržište imat će pad u ovisnosti od elastičnosti tražnje na promjene dohotka, što ukazuje da će sektor prehrane imati najstabilniju tražnju. Nasuprot tome, najveći udar može osjetiti građevinarstvo i industrija građevinskih materijala.

Kompanije ne mogu očekivati od domaćih vlada onaj nivo pomoći koji će uživati njihovi konkurenti na regionalnom i evropskom tržištu. Osim smanjenja troškova, treba se posvetiti prestrukturiranju proizvodnje i tržišta, uvođenjem kriznog menadžmenta, u kome se kratkoročno mogu i žrtvovati ciljevi profitabilnosti u korist stvaranja novih osnova produktivnosti. Pritisci na tržištu će ići u pravcu sniženja cijena, ali je dugoročno potrebno slijediti kurs stvaranja novih izvora konkurentnosti kroz inovacije u načinu odvijanja proizvodnje ili pružanja usluga i u razvoju novih proizvoda i usluga. U tome je realni sadržaj ideje da kriza može stvoriti šansu.

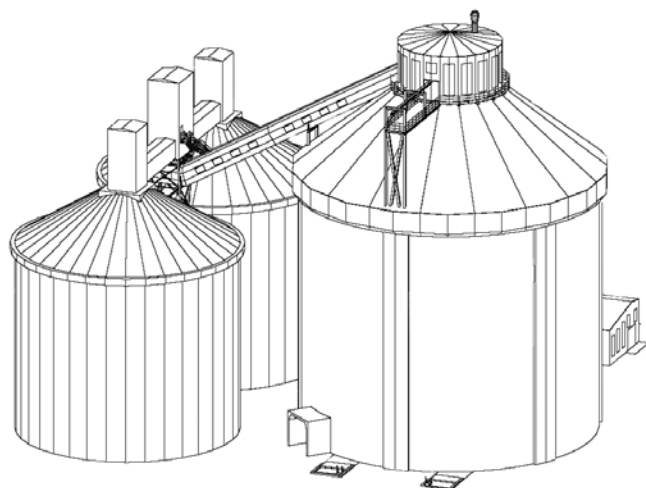
Održivi razvoj kroz investicije

Novi silos klinkera

Održivi razvoj i zaštita okoliša strateški su dio filozofije poslovanja Tvornice cementa Kakanj, što se primarno reflektuje kroz višegodišnje investiranje u nova postrojenja u Tvornici koja su ekološki prihvatljiva po najstrožijim evropskim i svjetskim standardima. U proteklih devet godina u Tvornicu i povezane djelatnosti investirano je više od 130 miliona KM, a svako postrojenje u koje smo ulagali donijelo je značajno poboljšanje ekološkog aspekta poslovanja Tvornice. Svakako je najznačajniji projekat bio ugradnja novog efikasnog vrećastog filtera sa pratećim postrojenjima, čime je Tvornica cementa Kakanj dobila epitet evropske klase.

Ogromno postrojenje vrećastog filtera riješilo je probleme primarnih emisija prašine, a tokom 2009. godine bili smo svjedoci početka novog izvanredno značajnog ekološkog projekta kojim će se riješiti i problem glavnog sekundarnog izvora emisija. Naime, počela je izgradnja novog silosa klinkera kapaciteta 70.000 tona, koji će raditi zajedno sa postojećim dva silosa. Poređenja radi, postojeća dva silosa zajedno mogu „ugostiti“ 50.000 tona klinkera. Izgradnjom novog silosa, kapacitet skladištenja klinkera povećava se na 120.000 tona, što sigurno može zadovoljiti potrebe za skladištenjem klinkera u zimskim mjesecima.

Tokom prve faze projekta, koja je završena je u drugoj polovici 2009. godine, urađeno je iskopavanje i gradnja temelja. „Projektnu dokumentaciju za izgradnju silosa radila je njemačka kompanija Kottmann GmbH, specijalizovana za izradu projekata za cementnu

industriju, dok su iskopne radove i gradnju temelja radile naše kakanjske firme, DEELA i Trgošped," kazao je Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehničke poslove, koji je ujedno i vođa ovog projekta. „Skoro sva oprema je već isporučena, tako da gradnju planiramo nastaviti u aprilu 2010. godine.“ Metalne transportere isporučila je njemačka kompanija Aumund Fördertechnik, a vrećaste filtere za otprašivanje također njemačka kompanija Scheuch.

Prečnik silosa je 40 metara, a visina betonskog dijela 33,9 metara. „Zidovi će se graditi posebnom metodom "klizanja" koja se ne smije prekidati, tako da će se betoniranje odvijati danonoćno,“ otkrio nam je Elvedin Hadžić, rukovodilac

građevinskog održavanja. „Hidrauličnim putem ćemo podizati oplatu i koristiti brzovezujući cement, tako da očekujemo da ćemo dnevno graditi po dva metra zida.“ Preliminarne kalkulacije pokazuju da će za betoniranje zida biti utrošeno oko 2.000 kubika betona.

„U proteklih devet godina pokazali smo svojim radom, zalaganjem i rezultatima da smo u potpunosti opredjeljeni za održivi razvoj koji se zasniva na uravnoteženom odnosu prema okolišu, zajednici i ekonomskim rezultatima,“ ističe direktor Tvornice, Branimir Muidža. „Zaštita okoliša jeste i uvijek će biti jedna od temeljnih odrednica našeg razvoja. Izgradnjom ovog silosa u potpunosti ćemo eliminirati sekundarne izvore prašine uzrokovane manipulacijom klinkera na vanjskoj deponiji, i ubijeđen sam da će lokalna zajednica prepoznati ekološku i ekonomsku vrijednost ovog projekta.“

Novi sistem pakovanja u Sarajevu

Još bliže kupcima

U okviru opsežnih investicijskih planova koji traju već nekoliko godina, posebnu smo pažnju posvetili i našim kupcima. Sve je više naših kupaca koji se orijentišu na terminal za otpremu cementa u Sarajevu, pa je odlučeno da se sistem pakovanja i paletiziranja cementa u Sarajevu modernizuje. Dosadašnja je mašina za pakovanje i uvrećavanje bila opremljena staromodnim sistemom ručnog postavljanja vreća, bez mogućnosti umotavanja paleta, a usljed zastarjelosti instalacija često puta je dolazilo do neplaniranih zastoja.

„Projekat instaliranja novog sistema pakovanja u vrijednosti od oko 2 miliona KM, čiji je primarni cilj povećanje kapaciteta pakovanja i pouzdanosti sistema, započet je 2008. godine kada je urađena projektna dokumentacija,“ kazao je Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja. „Ostali radovi odvijali su se tokom 2009. godine kada su urađeni pripremni građevinski radovi, te nabavljena i instalirana oprema.“

Građevinske radove na pripremi temelja radila je kakanjska kompanija Deela, inženjering i kompletnu opremu isporučila je italijanska kompanija Cimdigipack, dok su montažu radile također kakanjske firme Rudstroj i Harry electrics. „Kad kod imamo izbora, biramo naše kakanjske firme za izvođače, čime pomažemo lokalnu zajednicu, što je jedan od glavnih principa održivog razvoja kojem smo u potpunosti posvećeni,“ dodao je Neimarlija.

Rezultati MIP projekta

Svakoga dana, u svakom pogledu...

sve bolje planiramo. To svakako pokazuju i izvrsni rezultati MIP projekta koji su tokom audita provedenog 08. i 09. decembra 2009. godine ocijenjeni veoma uspješnim. „Ostvarili smo veoma dobre rezultate koji se primarno ogledaju u veoma dobroj organizaciji rada i materijala kvalitetnim planiranjem, što dalje vodi značajnim uštedama. Tokom 2009. godine uštedili smo 1,2 miliona KM u odnosu na plan, a 2,1 miliona KM u odnosu na 2008. godinu,“ istakao je Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja. „Tokom audita koji su proveli Frank Hofko ispred HTC-a i dr. Thomas Gloecker ispred konsultantske kuće Alexander Produfoot dobili smo visoku ocjenu, što nam je donijelo pohvale iz vrha HeidelbergCement Grupacije.“

Da podsjetimo, implementacija MIP projekta (MIP = Maintenance Improvement Project = Projekat poboljšanja održavanja) je počela u oktobru 2008. godine kada je tim koji su činili konsultanti kompanije Alexander Proudfoot i TCK rukovodioci pogona održavanja započeo tromjesečni put analize postojećeg stanja i uvođenja standardizovanih modela održavanja kako bi se ostvarili glavni ciljevi projekta:

- Standardizacija procedura održavanja u cijeloj grupaciji
- Mogućnost precizne kontrole pri ostvarivanju ciljeva
- Povećanje efikasnosti
- Smanjenje ukupnih troškova održavanja na dugoročnoj osnovi.

Dakle, glavni zadatak je bio da se funkcija održavanja postavi na svjetski nivo kroz detaljno planiranje svih segmenta održavanja.

„Tokom prvih 12 sedmica tekla je intenzivna analiza postojećeg stanja, edukacija i uvođenje procedura standardizovanih u Priručniku za održavanje, uz primjenu tri osnovna principa održavanja: kontrola, planiranje i izvršavanje,“ kazao je Hakija Salkić, rukovodilac TCK održavanja. „Planiranje ljudstva i materijala kao glavnih troškova, unapređenje preventivnog održavanja i uvođenje redovnih dnevnih i sedmičnih sastanaka bili su ključni za uspješnu realizaciju MIP projekta,“ ističe Salkić. „Uz pomoć alatki za planiranje uvedenih kroz MIP projekat sada smo u mogućnosti maksimalno efikasno iskoristiti vlastite resurse uz detaljno praćenje svih troškova na sedmičnom nivou. Na taj način možemo poduzimati odgovarajuće mjere za korekciju troškova u okviru planiranog.“

Sedmični i dnevni planovi i rasporedi su sada izloženi na oglasnim pločama glavnih radnih centara (pogoni mašinskog i elektro održavanja) tako da svaki radnik vidi svoja zaduženja za određeni dan. Uvedeni su također rani jutarnji sastanci tokom kojih voditelj procesa informiše predradnike o svim dešavanjima tokom prethodne noći sa posebnim akcentom na neplaniranim neophodnim hitnim intervencijama, koje predradnici dodaju u dnevne planove. „Kroz PM centar za svaki zahvat izdajemo radni nalog koji sadržava sve neophodne informacije o broju ljudi, broju sati i materijalu neophodnom za izvršenje naloga, tako da svi neophodni podaci stižu u kontroling pa smo u mogućnosti raditi sve analitičke izvještaje o troškovima. Krajem decembra 2009. godine i sedmično planiranje vodimo kroz SAP što značajno olakšava poređenje planiranih i stvarnih troškova po različitim stavkama,“ ističe Salkić

Značajno je također istaći i da je provedena obuka osoblja održavanja, koja podrazumijeva da radnici nauče više o

kompletnom procesu proizvodnje i osnovne postupke radnika drugih zanimanja, kako bi u svakom momentu bili u stanju uočiti nepravilnosti u radu određenog postrojenja, te na taj način značajno doprinijeti pravovremenom djelovanju i sprečavanju kvarova, što direktno utiče na kontinuitet proizvodnje.

Čalnovi audita također su dali i sugestije i zadatke za poboljšanje procesa koje treba realizovati tokom prvog kvartala 2010. godine, a koji uključuju planiranje zastoja kroz MS Project nakon provedbe treninga za navedeni program, bolje analiziranje trećih lica, pronalženje potencijalnih mogućnosti za smanjenje angažmana tećih lica, te plan nasljeđivanja za radnike.

Modernizacija Intraneta

Intranet platforma Unite dostupna je od 2001. godine zaposlenima u gotovo svakoj državi u kojoj posluje Grupacija i tim putem mogu pročitati aktualne vijesti i razmijeniti informacije unutar projektnih grupa. Sistem se nije značajnije razvija od 2003. godine kada je urađeno posljednje poboljšanje, što je za rezultat imalo da se potrebe različitih korisnika zanemaruju. Unite radi toga trenutno prolazi kroz potpunu generalku i modernizaciju da bi se u novom ruhu pokrenuo na proljeće 2010. godine.

Web se značajno izmijenio tokom proteklih godina. "Blogovanje" ili "Twitt-anje" su neki od pojmova koji odražavaju potpuno novi način korištenja interneta. Danas mnogi korisnici stvaraju, mijenjaju i dijele svoj sadržaj uz pomoć interaktivnog softvera. Isto tako su se i zahtjevi prema našem Intranetu izmijenili. Ranije je većina stranica bila statična uz samo povremeno ažuriranje ili izmjenu sadržaja. Tokom godina Unite je se razvio u mješavinu trenutnog sadržaja za sve korisnike, područja rezervisanih za specifične grupe korisnika, pohrane podataka i prostora za arhiviranje. Otprilike 85.000 stranica koje sadrže više od 180.000 podatkovnih datoteka dostupno je u različitim direktorijima i pod-direktorijima sistema.

Međutim, tehnička platforma na kojoj se Unite trenutno nalazi je zastarjela. Posebno u smislu da Grupacijski Intranet ne može podnijeti efikasnu saradnju između različitih odjela i zemalja – sposobnost koja postaje sve važnija. Štaviše, okruženje Intraneta u proširenoj Grupaciji okarakterisano je heterogenim asortimanom pojedinačnih sistema koji nisu tehnički i vizuelno kompatibilni. Kako bi

se to promijenilo, krajem 2008. godine formiran je projektni tim pod vodstvom Annette Ohr, Group IT BIS/ Web (Project Management IT) i Anne Vogt-Moykopf, Group Communication (Project Management Business), čiji je glavni cilj harmonizacija okruženja Intraneta i tehnička modernizacija Unite-a. „Naš cilj je da pronađemo proizvod koji bi ne samo uklonio neadekvatnosti postojećeg sistema, nego također pružio radnu platformu za globalne projektne timove i mreže, te koji bi se također bolje integrisao u postojeće IT okruženje HeidelbergCementa,“ kaže Project Manager Annette Ohr. „Također smo htjeli osigurati da se sistemom ubuduće može interno upravljati.“

Nakon pažljivog istraživanja različitih opcija, odabran je "SharePoint", proizvod kompanije Microsoft koji se dobro uklapa u IT strategiju HeidelbergCementa. Ključni faktor za odabir ovog sistema bila je činjenica da se ovaj sistem već koristi u nekim državama, kao što su Sjedinjene Države. Projekat je zvanično počeo 18. marta 2009. godine. Od tada, članovima iz Group IT i Group Communication pridružili su se Infomasteri svih država kao i eksterni konsultanti. Projektni tim također je prikupio podatke i zahtjeve korisnika u najviše aktivnim državama i područjima kao što je HTC, a koji su do sada imali visoke zahtjeve prema Unite-u. Za dizajn korisničkog sučelja angažovana je eksterna agencija kako bi se na optimalan način olakšao rad korisnicima. Svi članovi tima veoma su usko saradivali od početka projekta kako bi postepeno prilagodili strukturu, logičnost i funkcionalnost sistema za krajnje korisnike.

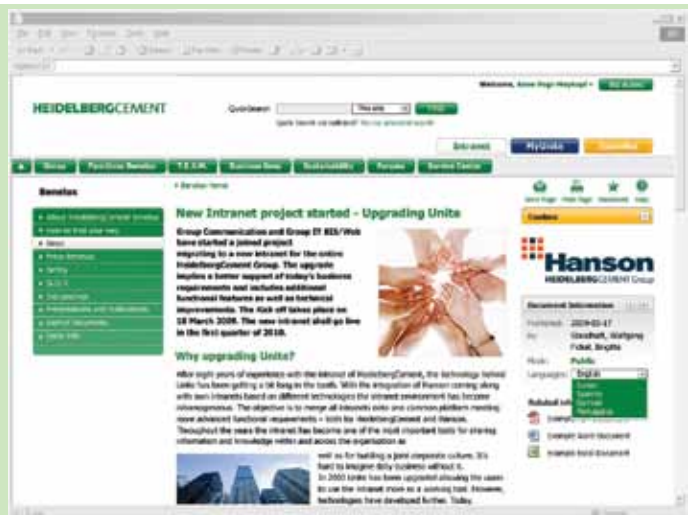
Stranice sada imaju svježiji izgled. Isto kao i prije, korisnici kojima samo trebaju određene informacije mogu pretraživati sadržaj sistema. Ali novi Unite može mnogo više: iza redizajniranog sučelja stoji potpuno nova struktura. Moderna platforma nudi korisnicima tri nezavisna područja koja se razlikuju po bojama:

Dobar start TBG-a

Uprkos svih nedaća i poteškoća koje su obilježile 2009. godinu, godinu ekonomske krize i recesije, TBG BH d.o.o. je godišnje poslovanje završio pozitivnim rezultatom. „U 2009. godini bilo je veoma malo novih investicija, što je imalo izuzetnog uticaja na intenzitet gradnje i građevinsku industriju, a samim tim i na naše rezultate,“ kaže Ehlimana Šehmehmedović, direktorica TBG BH. „Godinu smo završili pozitivno, što se u trenutnim uslovima može smatrati veoma dobrim uspjehom. Kvalitetom naših proizvoda i usluga (meljne ploče) je 120 cm, a gradiće se u devet kampada. Svaka kampada se radi u kontinuitetu sve dok se ne završi, što zahtjeva raspoloživost svih resursa, a za svaku kampadu TBG će isporučiti oko 1.200 kubika betona. Za ukupne radove na temeljnoj ploči utrošiće se 12.000 kubika betona.

Građevinski radovi na izgradnji Poslovnog centra "Sarajevo City Center" zvanično su počeli u oktobru 2008. godine, a projekat je vrijedan više od 116 miliona konvertibilnih maraka. Na prostoru pored tramvajske stanice na Marijin Dvoru do kraja 2011. godine biće podignuti objekti ukupne korisne površine od 69 hiljada kvadratnih metara. U sastavu Sarajevo City Center-a, nalaziće se hotel najviše klase, sa vrhunski opremljenim sobama i ekskluzivnim apartmanima, poslovni prostori kancelarijskog i trgovačkog tipa, zabavni sadržaji i podzemne garaže na četiri nivoa. Od oktobra 2008. godine do danas urađeni su iskopi i zaštita građevinske jame, a u januaru počinju radovi na konstrukciji poslovnog centra. Objekat se gradi na prostoru u vlasništvu preduzeća Magros Veletrgovina i Magros Export-Import, u kojim više od 90-odstotnog vlasništva od novembra 2005. godine ima kompanija Al-Shiddi, sa sjedištem u Rijadu (Saudijska Arabija).

Zelena: "normalni" Intranet, sa vijestima i obavijestima

Narandžasta: gdje se projektni timovi, ekspertne grupe i odjeli mogu sastajati i razmjenjivati informacije

Plava: "MyUnite"

Ova posljednja sekcija je nešto kao "Facebook" sistema koja nudi dodatne usluge kao što je mogućnost prezentovanja ličnih podataka i pojedinačnih profila koju korisnici mogu (ne moraju) koristiti.

Svi Infomasteri i editori koji postavljaju sadržaj na Intranet ubrzo će primijetiti da opcije novog sistema imaju mnogo jednostavniju strukturu i hijerarhiju. Time se jača grupiranje informacija, sprječava zamorno kreiranje pod-direktorija i pod-pod-direktorija, te se olakšava korisnicima da pronađu ono šta traže.

Nakon prvobitne obuke za Infomastere održane u jesen 2009. godine, obavljani su testovi za migraciju podataka sa starog Unite-a na novi. Međutim, treba još vremena da bi se sistem pokrenuo i da bi radio besprijekorno. Kako kaže Project Manager Anne Vogt-Moykopf: "Do konačnog pokretanja planiranog za proljeće 2010. godine tražili smo od svih odjela da dobro pregledaju svoje Intranet stranice i razmisle o strukturama u smislu novih mogućnosti. Moraju odlučiti koji sadržaj treba prebaciti na novi sistem. Cilj je izbjeći migraciju zapostavljenih stranica i neaktuelnih podataka. Neke od starih struktura moraće se ručno prilagoditi – poduhvat koji se ne smije podcijeniti, ali koji će značajno doprinijeti kvaliteti novog Unite-a." Drugim riječima, projektni tim i svi oni koji su odgovorni za postavljanje informacija moraju još mnogo toga uraditi na Unite-u prije nego što se novi sistem stavi u rad.

Izgradnja stambeno-poslovnog objekta u Banjaluci počela je krajem novembra 2009. godine, a investitor je Delinvest d.o.o. iz Banjaluke. „Ovaj kompleks, odnosno cijelo jedno naselje, gradi se na lokaciji Veseli brijeg, a u prvoj fazi za koju poslovnicu TBG-a u Banjaluci radi isporuku betona, grade se četiri lamele,“ rekao nam je Dejan Vasilić, rukovodilac poslovne jedinice u Banjaluci. „Od 29. novembra do 1. decembra radili smo na kontra ploči za ovaj objekat, i to je najveća kontra ploča ikad rađena u Banjaluci u kontinuitetu.

U isto vrijeme, ovo je prvi put da TBG BH radi ovakvu vrstu konstrukcije, kada smo u kontinuitetu radili više od 50 sati, tokom kojih je ugrađeno 2.500 kubika betona.“ Ovaj poduhvat zahtijevao je raspoloživost svih resursa TBG-a, tako da su kolege iz Lukavca i Sarajeva dali značajan doprinos uspješnom okončanju ovog značajnog projekta vozeći i pumpajući beton u smjenama sa kolegama iz Banjaluke. „TBG ne po-

znaje granice. Spremni smo svoje staviti na raspolaganje našim kupcima gdje god da rade svoje projekte,“ dodaje Vasilić

Trenutno se na lamelama rade vanjski zidovi i stubovi, a ukupno za ove četiri lamele TBG će isporučiti više od 12.000 kubnih metara betona. Za kompletan projekat ovog naselja, koje pored stambenih i poslovnih uključuje i objekte vrtića, škole i ambulante, planirano je oko 70.000 kubika betona.

HeidelbergCement objavio izvještaj o održivom razvoju 2009

- CO2 emisije značajno smanjene za 18%
- Definisane dugoročne Ambicije održivosti 2020

HeidelbergCement po treći put objavljuje izvještaj o održivom razvoju, uz transparentan i detaljan opis aktivnosti Grupe koje se odnose na održivi razvoj. Izvještaj o održivom razvoju 2009 pruža informacije o ključnom napretku koji je HeidelbergCement ostvario tokom 2007. i 2008. godine na glavnim poljima grupacijske strategije održivog razvoja: Zadani ciljevi, kako po pitanju zaštite klime tako i po pitanju očuvanja resursa, jasno su premašeni. Na primjer, Grupa je se obavezala da će do 2010. godine smanjiti neto specifične emisije CO2 za 15% u odnosu na 1990. godinu. Smanjenje od 18% postignuto je već tokom 2008. godine. Uz udio od 17,5% HeidelbergCement je i dalje prvak industrije po upotrebi alternativnih goriva. Biomasa čini jednu trećinu ukupne upotrebe alternativnih goriva.

Pored toga, HeidelbergCement se nastoji doći na vodeću poziciju u promociji biološke raznovrsnosti na kamenolomima kroz, između ostalog, implementaciju standarda i smjernica u cijeloj Grupi. Održivi razvoj također igra značajnu ulogu u razvitku proizvoda: Sa inovativnim proizvodima Grupa daje materijalni doprinos održivoj gradnji.

"Postigli smo mnogo toga i napravili značajan napredak," objašnjava dr. Bernd Scheifele, predsjedavajući upravnog odbora. "Kroz naše Ambicije održivosti 2020 sebi smo postavili ambiciozne ciljeve na stazi ka većoj održivosti."

Ambicije održivosti 2020: polja djelovanja za održivost

Glavna polja Ambicija održivosti 2020 određena su kroz glavnu djelatnost:

- Dati najveći prioritet zdravlju i sigurnosti na radu: HeidelbergCement nastoji nezgode, povrede i profesionalne bolesti svesti na nulu.
- Zaštititi klimu: HeidelbergCement stalno radi na smanjenju emisija stakleničkih plinova i kreira rješenja za adaptaciju na promjene klime.

•Dati značajan pozitivan doprinos biološkoj raznovrsnosti: Cilj HeidelbergCementa je da dođe na vodeću poziciju u razvoju biološke raznovrsnosti na svojim kamenolomima.

•Raditi na održivoj gradnji: HeidelbergCement radi na razvoju održivih građevinskih materijala, koji pozitivno utiču na dobrobit našeg društva i naše okoline – tokom i nakon isteka životnog vijeka tih materijala.

•Koristiti otpad kao resurs: Smatrajući otpad i nus-proizvode kao resurse, HeidelbergCement smanjuje upotrebu prirodnih resursa i nudi rješenja za održivo upravljanje otpadom.

•Dalje smanjivati druge uticaje na okolinu: Cilj HeidelbergCementa je da bude najbolji u klasi po pitanju upravljanja i smanjivanja svog uticaja na okolinu.

Izveštaj o održivom razvoju 2009 i dodatne informacije dostupni su na web stranici HeidelbergCement Grupe www.heidelbergcement.com

HeidelbergCement je jedan od najvećih proizvođača građevinskih materijala na svijetu, svjetski tržišni lider u prodaji agregata, te na vodećim pozicijama u proizvodnji i prodaji cementa, betona i drugim povezanim aktivnostima. Grupa zapošljava oko 57.000 ljudi na 2.600 lokacija širom svijeta.

Heidelberg, 19. august 2009.

Privremeno zaposlenje za dvadesetpet ljudi

Stremeći stalno poboljšanju uslova rada u tvornici i života u okruženju, Uprava Tvornice cementa Kakanj donijela je odluku da privremeno uposli dodatnih 25 radnika koji su na raspolaganju Općini Kakanj. Svih 25 radnika dobili su privremeno zaposlenje na način da troškove njihovog zaposlenja snosi Tvornica cementa Kakanj, a na osnovu protokola, čiji su potpisnici Tvornica cementa Kakanj i Općina Kakanj, radnici su u potpunosti stavljeni na raspolaganje Općini Kakanj i rade na poslovima koje im odredi Općina. Prednost imaju ekološki i infrastrukturni projekti kao što su čišćenje korita rijeke Bosne, uređenje zelenih površina, te generalno uljepšavanje grada Kaknja i okolnih izletišta, pa je tako novi sjaj prvo dobila škola „15. april“ u MZ Doboj. Prilikom odabira vodilo se računa da posao dobiju osobe sa evidencije Zajednice za zapošljavanje Kakanj i nadležnih službi Općine Kakanj, kao i djeca poginulih radnika Tvornice cementa Kakanj ili djeca penzionera tvornice koji se nalaze u teškoj materijalnoj situaciji.

„U vrijeme dok se još ne nazire izlaz iz trenutne ekonomske krize, kada je posla i zaposlenja sve manje, Tvornica cementa Kakanj još jednom pokazuje da u svakom pogledu i svakoj prilici podržava svoju zajednicu i Općinu Kakanj. Na ovaj korak smo se odlučili kako bi pomogli ljudima koji nemaju nikakvog zaposlenja da steknu određena primanja, a u isto vrijeme dajemo puni doprinos uljepšanju grada i jačanju infrastrukture,“ izjavio je Branimir Muidža, generalni direktor Tvornice cementa Kakanj.

Pored osnovne škole „15. april“, radnici su radili i na uređenju korita rijeke Bosne gdje je zasađeno novo drveće na samoj obali, a 09. decembra počeli su radovi na uređenju Doma kulture.

Intervju sa dr. Berndom Scheifeleom na temu smanjenja troškova u 2010. godini

Unite: Kako ocjenjujete trenutnu situaciju na tržištu? Ima li ikakvih naznaka da smo došli na kraj ciklusa?

Dr. Bernd Scheifele: Postoje određene naznake da se ekonomski pad usporava, iako je na tržištima različita slika: porast na nižim nivoima u Aziji i Africi, ali se nastavlja i neizvjesnost u Sjevernoj Americi i Evropi. Sve u svemu, jasan ekonomski obrt još se ne nazire.

Šta je sa stimulativnim paketima vlada u Sjevernoj Americi i Evropi? Pomažu li našem poslovanju?

Imali smo određene koristi od tih stimulativnih programa. Međutim, moramo biti realni po pitanju vremena i ne trebamo očekivati puni uticaj na potražnju naših proizvoda sve do 2010. godine najranije. Zbog toga moramo nastaviti da se fokusiramo striktno rezanje troškova u cijeloj Grupi kako bi se mogli nositi sa stalnim izazovima tržišta.

Kako će mjere dodatnog smanjenja troškova uticati na zaposlene?

Troškovi zaposlenih su najveća troškovna stavka u Grupi izato im se mora dati najveći prioritet u 2010. godini. Zbog toga ćemo morati posegnuti za mjerama kao što su

zamrzavanje plata i nadnica, mijenjanje benefi-cijskih planova, smanjenje prekovremenog rada ili uvođenje skraćeno-g radnog vremena. Već je značajno smanjen broj zaposlenih u cijeloj Grupi, ali se to mora nastaviti gdje god bude neophodno tako da broj zaposlenih realno odražava smanjenu proizvodnju i prodaju. Znam da te mjere nisu popularne, ali su od vitalnog značaja kad se suočavamo sa najdubljom finansijskom krizom i ekonomskom recesijom još od Velike depresije tokom tridesetih godina prošlog vijeka. Jasno je da se ne može naći jednoobrazno rješenje za sve države. Svaka država mora odlučiti o odgovarajućoj akciji smanjenja troškova zaposlenih i osigurati da se ne izgube uštede postignute kroz program Fitness 2009 na kojem smo teško radili.

Ima li drugih troškova koji se moraju smanjivati?

Da. Pored fokusiranja na troškove zaposlenih također ćemo nastojati da optimiziramo bazu naših stalnih sredstava i obrtnog kapitala tako što ćemo identifikovati i prodati neupotrebljiva sredstva i rezervne dijelove. Osiguraćemo da su sve uštede vidljive u našem operativnom planu za 2010. godinu i pratićemo implementaciju mjera kvartalno.

Kada će zaposleni dobiti više detalja vezano za mjere smanjenja troškova zaposlenih u svojoj državi, i kako će to uticati na njih individualno?

Svaka će zemlja biti odgovorna da uspostavi detaljan plan implementacije i komunikacije tih mjera zaposlenima. Očekuje se da će mjere imati uticaja na sve uključujući i direktore koji će proces voditi svojim primjerom.

Nekoliko ste puta ponovili da je HeidelbergCement veoma rano reagovao na krizu i da je zbog toga u veoma dobroj poziciji da ostvari korist od prevrata na tržištu. Kako da osiguramo da ne propustimo prilike tokom tržišnih promjena?

Mi smo zaista veoma rano reagovali na ekonomski pad, posebno u poređenju sa našim konkurentima. To je bilo moguće zato što smo veoma detaljno pratili tržišta i naše poslovanje, dosljedno djelovali i uz pomoć naše operativne snage efikasno i brzo provodili mjere. Dok se kriza nastavlja mi nemamo drugog izbora nego da se prilagodimo trenutnoj tržišnoj okolini. Moramo se držati naših mjera smanjenja troškova i osigurati da isplivamo jači nego prije. HeidelbergCement ima veoma dobru poziciju da ostvari korist od prevrata na glavnim tržištima kao što su Sjeverna Amerika i Evropa. Zajedno ćemo osigurati da ne propustimo nijednu priliku.

Heidelberg, 11. septembar 2009.

Provedeni auditi

Petica na kontrolnom!

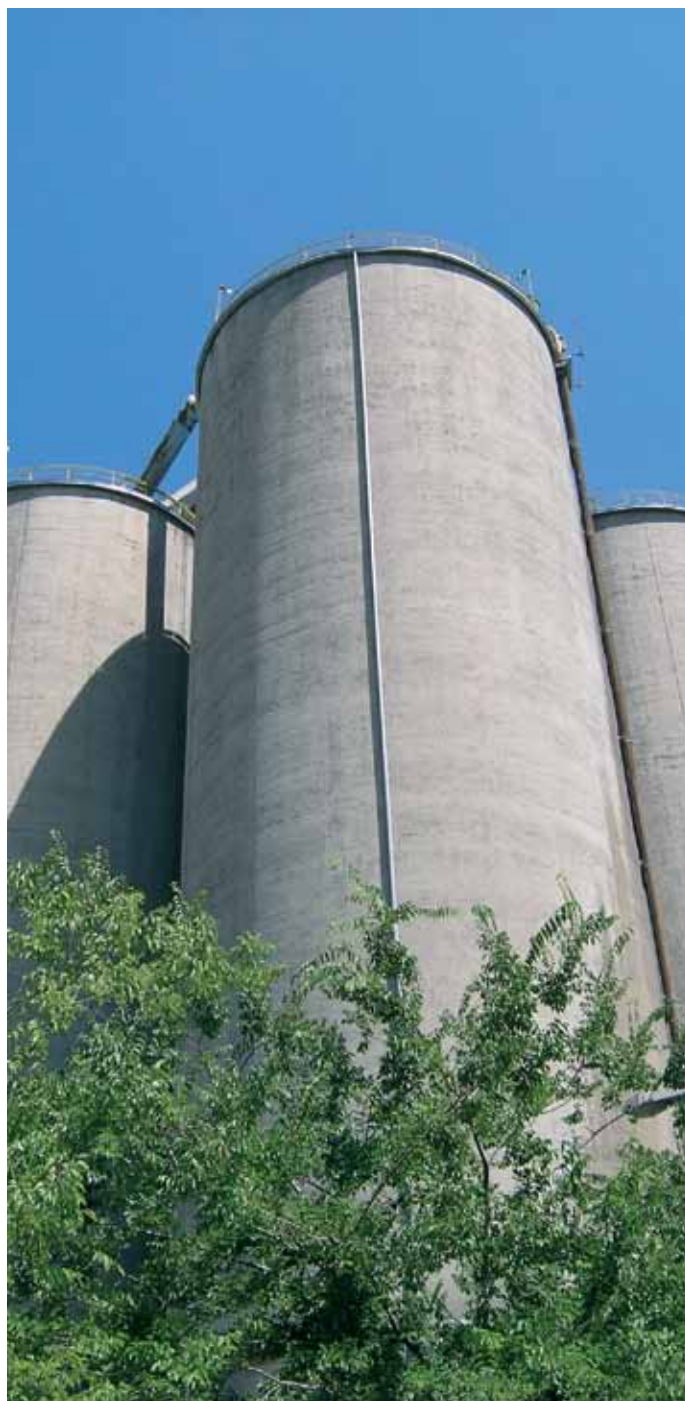
Dana 16. i 17. decembra 2009. godine, održan je kombinovani recertifikacijsko-kontrolni audit na našem integriranom sistemu upravljanja kvalitetom, okolinom, te zdravljem i bezbjednošću na radu.

Kontrolni audit se odnosio na sistem upravljanja zdravljem i bezbjednošću na radu u skladu sa zahtjevima standarda OHSAS 18001:2007, dok je recertifikacijski audit proveden na sistemima upravljanja kvalitetom i okolinom, u skladu sa novim zahtjevima standarda ISO 9001:2008 i zahtjevima standarda ISO 14001:2004. Dvodnevna kontrola obuhvatila je rukovodioce ključnih službi, te procese proizvodnje. Nakon završenih kontrolnih aktivnosti, auditori su usaglasili svoja zapažanja i dobivene rezultate, te obavili zaključni razgovor sa rukovodstvom kompanije i predstavnicima za kvalitet.

„Audit je bio veoma detaljan, što govori podatak da je u auditu ovaj puta učestvovalo najviše eksternih auditora do sada, čak njih 8!“, naglasio je Almir Bajtarević, Stručni saradnik za ISO standarde i zaštitu okoline. „Izvršena je detaljna provjera svih elemenata na sva tri standarda. Rezultati su pokazali da je ostvaren dalji napredak u implementaciji zahtjeva sva tri standarda, što je zaključak auditora koji su utvrdili da smo postigli poboljšanja poslovanja na svim lokacijama i svim procesima, a što potvrđuje i njihova konačna ocjena i preporuka certifikacijskom tijelu TÜV-u da se Tvornici cementa Kakanj ponovo izdaju certifikati za naredne tri godine.“

„Uvođenjem ISO standarda prije šest godina unaprijedili smo kvalitet upravljanja poslovnim procesima kao i kvalitet upravljanja zaštitom okoliša, što je značajno doprinijelo veoma dobrim poslovnim rezultatima naše kompanije,“

istakao je Branimir Muidža, generalni direktor. „Uspješno proveden audit priznanje je svima nama u Tvornici da je naš sistem u skladu sa veoma zahtjevnim normama i propisima, a sigurno je i potvrda da je poslovna strategija za koju smo se opredijelili veoma djelotvorna i uspješna. Dovoljno je reći da u proteklih par godina nismo imali niti jednu povredu na radu.“

Prije ovoga audita, tačnije 23. i 24. septembra 2009. godine održan je i kontrolni audit po pitanju primjene zahtjeva normi HRN EN 197-1 i HRN EN 197-2. Ovaj audit takođe je pokazao vidan napredak u implementaciji zahtjeva EN normi, što potvrđuje činjenica da nije pronađeno niti jedno odstupanje.

Pokrenuo se cijeli Kakanj

Tvornica cementa Kakanj već osmu godinu zaredom zajedno sa Kakanjcima i za Kakanjce priređuje manifestaciju pod nazivom „Dan otvorenih vrata“. To je manifestacija zabavnog karaktera kroz koju se građani svake godine uz ugodnu komunikaciju i druženje upoznaju sa kompanijom koja već dugi niz godina djeluje na području općine Kakanj. Ove godine Tvornica cementa Kakanj je u manifestaciju ušla pod sloganom „Pokreni se“ koja je kroz cjelodnevni sportski, zabavni i umjetnički program u krugu kompanije 18. jula 2009. godine privukla veliki broj Kakanjaca.

Sport

Već od ranih jutarnjih sati održavana su takmičenja u nekoliko sportskih disciplina na kojima su stotine mladih kakanjaca uzeli svoja učešća. Održano je takmičenje u street basketu gdje je prvo mjesto osvojila ekipa „Rođaci“, drugo „Eko Zeleni“, a treće „Klošari“. U istom terminu, na drugoj strani su se odigravale utakmice odbojke na pjesku gdje se takmičilo 16 ekipa. Prvo mjesto osvojila je ekipa „Zelene beretke“, drugo „Akademija 2“ i treće mjesto ekipa prijavljena pod nazivom „Katarina Bošnjak“.

U krugu tvornice cementa Kakanj, održana je i biciklistička utrka na kome je učestvovalo više od 40 biciklista. U muškoj konkurenciji prvo mjesto osvojio je Mevludin Neimarlija, drugo Edis Hadrović i treće Fejsal Čelebić, dok su u ženskoj konkurenciji slavile Ajla Tuka, Naida Šehić i Zerina Jašarspahić. U ovoj disciplini nagrade su dobili i najstariji učesnik Bekir Hadžić kao i najmlađa takmičarka Lejla Goralija. Također je održan i cross kroz Tvornicu na kojoj je učestvovalo oko 120 takmičara. Prvo mjesto u muškoj konkurenciji osvojio je Edin Mujagić, drugo Ajdin Merdanović a treće Emir Šehić. U ženskoj konkurenciji pobjedu je odnijela Almina Piljug, dok su drugo i treće

mjesto zauzele Amira Muminović i Martina Stijepić. Nagrade su također dobili i najstariji takmičar Josip Gavran, kao i najmlađi Amar Puščul koji su kroz cilj prošli zajedno.

Posebnu pažnju su privukle radničke igre za uposlenika TCK na kojem je učešće uzelo 6 ekipa. Ekipe su se takmičile u nekoliko disciplina kao što su utrke u vrećama, povlačenje konopca itd. U ukupnom zbiru, prvo mjesto je osvojila ekipa pogona „Hladna linija“. Drugo mjesto ekipa službe „Prodaja“, i treće mjesto ekipa pogona „Građevinsko održavanje“. U prijevečernjim satima na stadionu Mladost u Kakanju odigrana je utakmica između Vatrene FK Mladost i Vatrene TCK. Rezultat je naravno bio u drugom planu ali je mnogobrojna publika na tribinama stadiona Mladost imala šta da i vidi.

Izložbe

U okviru ove manifestacije, Udruženje građana „Duga“ Kakanj je imala svoju izložbu slika i likovnu koloniju kao i udruženje žena „UŽOK“ koji su se ponosno na ovoj manifestaciji predstavili sa izložbom rukotvorina. Izložbu i degustaciju meda su priredili Udruženje građana „Bagrem“ Kakanj.

Kulturno-umjetnički program

Nijedna manifestacija se ne može zamisliti bez dobre muzike, plesa i igara. Tako je bilo i ovaj put. A za taj dio manifestacije pobrinuli su se dobro uštimani članovi KUD „Dikan“ Kakanj, HKS „Bobova“c te na kraju popularna kakanjska rock grupa Auto-stop.

Program za djecu

Ono što je bilo najzanimljivije za najmlađe kakanjce i kakanjce a kojih slobodno možemo reći bilo najviše, je bio bogat program za djecu. Ono što je najviše obradovalo kakanjske mališane bili su dobro poznate lutke iz svijeta crtića kao što su Fifi i cvjetno društvo, ninđa kornjača Mikelandelo i drugi. Djeca su također uživala i u gumenom gradu, tkali se u vrećama i uživali u čarolijama mađioničara.

Pored bogatog sportskog, kulturnog i zabavnog programa, posjetioce je posebno oduševila nagradna igra u kojoj su mogli učestvovati svi koji su popunili kupone dijeljene tokom ove manifestacije.

Naravno, glavna nagrada je bila hit – paleta cementa! A sretni dobitnik ove nagrade je Kenan Sarač, kome je nagrada, zbog svojih gabarita, naknadno uručena. „

Na manifestaciji su učestvovali i članovi volonterskog tima iz SAD-a koji su mjesec dana boravili i volontirali na području općine Kakanj, najviše na polju očuvanja ekološke sredine čovjeka, a radili su na uređenju nekoliko lokacija kao što su Mehorić, kamp Bobovac i Trstionica. Došli su preko Međunarodnog volonterskog studentskog servisa. Domaćin im je bila općina Kakanj, uz podršku NVO Alternative Kakanj, a akciju su podržali i Tvornica cementa Kakanj i Federalno ministarstvo okoliša te kantonalno ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport.

Po završetku manifestacije zamolili smo generalnog direktora Tvornice cementa Kakanj da prokomentariše manifestaciju i događaj koji je pokrenuo cijeli Kakanj:

„Tvornica cementa Kakanj već osmi put tradicionalno organizira za kakanjce i s kakanjcima „Dan otvorenih vrata“. Ovo je manifestacija koja ima svoj zabavni karakter a ove godine je i sportskog karaktera. Samim tim, želimo potaknuti mlade na zdrav život jer smatramo da je to ono što je vrijedno u gradu Kaknju. Pored manifestacije koja je zabavnog i sportskog karaktera, pozvali smo i umjetnička društva. Ovom prilikom smo dodijelili ček donacije Domu zdravlja Kakanj. Sigurni smo da je ova donacija došla u prave ruke i upravo onima kojima to najviše treba.

Tvornica cementa Kakanj je pored toga što je ova godina obilježena u znaku recesije, odnosno pada prodaje, odlučila na ovaj način kroz svoju odgovornost potaknuti još neke kompanije u Kaknju da slijede iste primjere. Mi smo prvi u Bosni i Hercegovini pokrenuli ovu manifestaciju pod nazivom „Dan otvorenih vrata“ te s time želimo da i ostale kompanije slijede taj primjer. Ovo je postalo tradicija i manifestacija dobrog imidža, dobre komunikacije sa lokalnom zajednicom. Drago nam je da su građani u nama prepoznali prijatelje te došli u ovako velikom broju.“

Zatražili smo i komentar Nisveta Trake, direktora Doma zdravlja sa poliklinikom Kakanj. „Zahvaljuem se Tvornici cementa Kakanj na svesrdnoj višegodišnjoj pomoći kakanjskom Domu zdravlja. Donirana sredstva ćemo iskoristiti za projekat izgradnje porodične ambulante u Bilješevu, te na ovaj način omogućiti stanovnicima Bilješeva i okolnih sela da budu ravnopravni sa ostalim osiguranicima u ostvarivanju svojih prava,“ izjavio je Nisvet Trako, direktor Doma zdravlja Kakanj. „Ovo je još jedna od značajnih donacija Tvornice cementa Kakanj, koja je do sada također donirala i sredstva za nabavku sanitetskog vozila za prevoz bolesnika, EKG emulator, te transferzalne sonde za potrebe ultrazvuka,“ dodao je Trako.

Ova manifestacije iz godine u godine, bez obzira na raznorazne nedaće, poprima sve veću popularnost, ispunjavajući svoj primarni cilj a to je stvaranje jake i prijateljske veze sa lokalnom zajednicom. Tvornica cementa Kakanj je odlučna da svoju lokalnu zajednicu podrži na svaki mogući način, pa tako učestvuje u svim ekološkim, kulturnim i sportskim aktivnostima na području općine Kakanj. Svake godine Tvornica dodjeljuje donacije lokalnim udruženjima, institucijama i mjesnim zajednicama za različite projekte unapređenja života. Pored toga, u maju ove godine Tvornica je zaposlila 21 pripravnika pružajući im mogućnost da steknu pripravnički staž, što je danas glavni kamen spoticanja kod traženja zaposlenja i ostvarivanja karijere.

Povodom Dana Tvornice cementa

Tradicionalni susreti i jubilarne nagrade

Dana 15. decembra 2009. godine Tvornica cementa Kakanj napunila je 31 godinu. a tim povodom u prostorijama naše kompanije organizovan je prijem za radnike koji pune 25 godina rada. Ove godine tradicionalni poklon ručni sat primili su: Senija Bašić, Sulejman Pipo, Naida Delibašić, Nehrudin Delibašić, Munir Delibašić, Sevludin Hasanica, Fikret Šučurija, Fehim Čehajić, Zakir Karamuja i Suvad Škulj.

Jedan od slavljenika Fehim Čehajić kaže da je lijep osjećaj proslavljati 25 godina radnog staža, a kada se sjeti početka i današnjeg rada Tvornice cementa kaže da su to velike tehničke, proizvodne i statusne razlike, ali da je u svakom vremenu čovjek bio na prvom mjestu, što pokazuju i današnji prijemi za radnike i penzionere.

Pored toga priređeno je i tradicionalno druženje sa penzionerima Tvornice, te porodicama preminulih radnika i penzionera, koji su također primili promotivne poklone i jubilarne nagrade.

Izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja, Izudin Neimarlija, nije krio zadovoljstvo rezultatima u proteklih nekoliko godina. - Bez obzira što se recesija bitno odrazila na rad Tvornice iza nas je još jedna pozitivna godina. „Do 31. decembra očekujemo proizvodnju od 570.000 tona cementa. U narednoj godini nastavljamo sa realizacijom jednog od najvećih ekoloških investicijski projekata u proteklih 10 godina, a to je nastavak izgradnje silosa klinkera u koji ulažemo sedam miliona eura, a čijom ćemo izgradnjom eliminisati faktor vanjskog skladištenja klinkera,“ istakao je Neimarlija.

U okviru obilježavanja Dana Tvornice u Sportskoj dvorani u Kakanju održan je i turnir u malom nogometu na kojem su učestvovalе ekipe različitih pogona i odjela Tvornice cementa Kakanj. Prvo mjesto pripalo je ekipi Elektro održavanja, drugo mjesto osvojila je ekipa odjeljenja Kamenolom i investicije, dok je treće mjesto zauzela ekipa Marketinga i prodaje.

Turnir u malom nogometu „Kick & Fun“

U subotu, 04. oktobra 2009 godine u sportskom kompleksu MG-Mas u Sarajevu sa početkom u 08:30 održan je po četvrti put Turnir u malom nogometu „Kick & Fun“. Turnir organizuju zajedno Predstavništvo njemačke privredne komore u BiH i Udruženje za unapređenje njemačko-bosanskohercegovačkih privrednih odnosa, a ideja turnira je da firme svoje poslovne kontakte učvrste druženjem uz sportske aktivnosti.

U Turniru je učestvovalo 16 ekipa. To su njemačke firme sa sjedištem u BiH i bosansko-hercegovačke firme sa poslovnim kontaktima u Njemačkoj. Veliki broj ovih firmi su ujedno i članovi Udruženja za unapređenje njemačko-bosanskohercegovačkih privrednih odnosa. Učesnici Turnira su Tvornica cementa Kakanj, ALBA Zanica, Hemofarm Banja Luka, ASA Prevent Group, Hypo Alpe-Adria Bank, Volksbank BH, KPMG, Centrottrans-Eurolines, Njemačka ambasada, SAM-Shop, Teloptic, RIMA, Mann+Hummel, Bader Šamac, Autoline, Mostarska pivovara.

Prve udarce na turniru izveli su Matthias Heinz, Prvi sekretar za ekonomska pitanja Njemačke ambasade u Sarajevu i dr. Peter Presber, direktor Predstavništva Njemačke komore u BiH. Pobjednik Turnira je ekipa „Sinalco“ firme Teloptic d.o.o, a drugo i treće mjesto zauzele su ekipe firmi ASA Prevent Group i ALBA Zenica d.o.o.

Sponzori za prve tri pobjedničke ekipe su Tvornica cementa Kakanj za prvo mjesto, Bader Šamac za drugo mjesto i Ornament iz Modriče za treće mjesto.

Sve ekipe-učesnice Turnira su i ovaj put kao i prošle godine odlučile da nagradni fond u jednakom iznosu poklone humanitarnim organizacijama. Ove godine su to: Udruženje slijepih i slabovidnih lica općine Kakanj za nabavku pomagala kao što su specijalne naočale i štapovi; dječijem obdaništu „Radost“ iz Šamca za nabavku dječijih igračaka i Udruženju gluhih i nagluhih lica iz Modriče za nabavku slušnih aparata.

Vatrogasna vježba

Dana 17.07.2007. godine u 11.00 sati izvedena je vježba gašenja požara, na objektu „Centralno skladište“ u krugu Tvornice cementa Kakanj. Vježba je izvedena tako što je u dijelu centralnog skladišta izvršeno paljenje manje količine otpadnog materijala, uz pojavu gustog dima na jednom vratima skladišta. Zaposlenici centralnog skladišta primijetili su dim u 10,55 sati te odmah pozvali vatrogasce, koji su došli na lice mjesta u 11.00 sati. Do dolaska vatrogasaca naši zaposlenici su već pripremili aparate za gašenje požara. Dolaskom vatrogasaca, odmah se pristupilo gašenju požara, svim raspoloživim sredstvima, pod komandom Rukovodioca teritorijalne vatrogasne jedinice Kakanj (što je u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti od požara).

Požar je ugašen 11.10 sati. U gašenju požara pored nekoliko naših zaposlenika učestvovalo je 20 pripadnika Teritorijalne vatrogasne jedinice Kakanj, uz upotrebu 6 (šest) specijalnih vatrogasnih vozila sa pripadajućom opremom.

U toku gašenja požara korišteni su aparati za gašenje požara S-9 i hidrantska mreža sa opremom. Sva korištena sredstva bila su u ispravnom stanju.

Cilj vježbe bio je :

1. Provjera spremnosti zaposlenika tvornice za ispravno reagovanje u slučaju pojave požara.
2. Provjera ispravnosti opreme i sredstava za gašenje požara.
3. Provjera spremnosti pripadnika Teritorijalne vatrogasne jedinice Kakanj za pravovremeno i ispravno djelovanje u slučaju pojave požara.

Obzirom da je cilj ostvaren bez problema, može se zaključiti da je prisutan visok nivo spremnosti po sva tri elementa koja su posmatrana i da možemo računati na naše ljudstvo, sredstva i opremu.

Pripremili:

Esad Bečić,
stručni saradnik za obezbjeđenje i zaštitu od požara

Senad Durmić,
stručni saradnik na poslovima zaštite na radu

HeidelbergCement prodaje poslovanje u Izraelu

U okviru najavljenog programa divestiranja, HeidelbergCement prodaje svoje poslovanje u Izraelu. Kompanija u Izraelu proizvodi transportni beton, agregate i asfalt.

Nakon naznaka da će se anti-monopolski organi u Izraelu protiviti, otkazan je prvobitni ugovor o prodaji kompaniji Mashav Initiating and Development Ltd, koji je dio CLAL Industries and Investments Ltd, i pripada izraelskoj IDB Group. HeidelbergCement će dobiti 22,5 miliona izraelskih šekela odštete zbog otkazivanja ugovora.

„Sredstva od prodaje doprinijeti će smanjenju duga HeidelbergCementa,“ objašnjava dr. Bernd Scheifele, predsjedavajući upravnog odbora. „Radi daljeg smanjenja svog duga HeidelbergCement će nastaviti sa programom divestiranja ne-strateških poslovnih jedinica.“

HeidelbergCement je tokom prethodne godine smanjio svoj neto dug za više od 3 milijarde EUR-a, koji je sada iznosi manje od 9 milijardi EUR-a. Glavni elementi koji su doprinijeli smanjenju duga su striktni fokus na priliv novca, uspješna prodaja ne-strateškog poslovanja i uvećanje kapitala koje je završeno u oktobru 2009. godine. Pored toga, kompanija je izdala obveznice u ukupnoj vrijednosti od 2,5 milijardi EUR-a čime dalje značajno smanjuje svoj bankovni dug.

Izvještaj Sindikata

Sindikat u 2009. godini bilježi različite aktivnosti u cilju poboljšanja položaja zaposlenika. Kao prvo, pregovori oko povećanja primanja u tekućoj godini, koja su dodatno opterećena novim načinom oporezivanja tako da praktično ne možemo govoriti o bilo kakvom poboljšanju standards uposlenika. Sreća nam je jedino što ni cijene na malo nisu značajno rasle u toku godine. Zatim, organizirna je nabavka zimnice pod povoljni uslovima. Ove godine uvedena je praksa nabavke uglja za sve zainteresirane, a uz pomoć Uprave Društva napravljen je ugovor o isporuci ogrijevnog drveta od ŠPD ZE-DO kantona. Naime, zbog poznatih problema u Šumarstvu na početku godine naš zahtjev za isporuku drveta je odbijen. Naknadno, u mjesecu junu, Uprava Društva je pozajmila novac sindikatu za keš plaćanje, a uposlenici otplaćuju iznos podijeljen na šest jednakih rata. I pored toga, stanovitih problema u isporuci drveta ima, i sada je već sigurno da ŠPD neće moći ispoštovati potpisani ugovor do 31.08.2009. Ipak, svakodnevnim aktivnostima i kontaktima sa šumarijama uspijevamo zadržati kontinuitet isporuke. U toku mjeseca jula i augusta, uz donaciju Uprave Društva, organizirani su izleti za sve zainteresirane članove Sindikata (ukupno 3 ture), i to na Bistričak, Mehorić i Igrišta, a sve po želji radnika. Pošto je sve prošlo u najboljem redu i na zadovoljstvo svih, sa sličnim aktivnostima ćemo nastaviti i ubuduće. Što se tiče materijalne pomoći, tu smo usvojili kriterije u okviru naših mogućnosti i njih se pridržavamo. Izvršena je i podjela jednokratne pomoći za studente, djecu naših zaposlenika, u iznosu od po 100 KM, a ukupno 8.500 KM. Po preporuci dr Fikreta Škalje, počelo je slanje zdravstveno najugroženijih pojedinaca u banje Fojnica (2 zaspolena), a ubuduće, zbog niže cijne usluge, korist ćemo banje Olovo, naravno, u okviru naših mogućnosti. Napominjem da će sve ove aktivnosti biti usmjerene samo na članove Sindikata. Uz drugarski pozdrav do sljedećeg javljanja,

Namik Hadžić, sindikalni povjerenik

Novi greenfield projekat u Rusiji

Krajem 2008. godine HeidelbergCement je dobio sva neophodna odobrenja i dozvole za izgradnju svoje nove TulaCement tvornice. Ovo je prvi put u proteklih 20 godina da je u Rusiji odobrena izgradnja nove cementare. Cijeli proces počeo je prije godinu i pol, i konačno je završen zajedničkim naporima HeidelbergCement Russia Engineering-a i menadžmenta TulaCement-a. HeidelbergCement već je uložio oko 9 miliona EUR-a u razvoj lokalne infrastrukture. Kompanija je izgradila 12 km puta, 6 kilometara pruge i

podigla jednu tvornicu transportnog betona. 12. februara 2009. godine sa turskom kompanijom Bela Tek potpisan je ugovor za izgradnju nove tvornice u gradiću Gurovo. Tom prilikom, guverner Tula regije, Vyacheslav Dudka, istakao je da će nova cementara oživjeti građevinsku industriju regije, osigurati građevinske materijale za nove projekte, kuće, škole i bolnice, stvoriti dodatne poslove i povećati

poreske prihode. Christian Knell, generalni direktor HeidelbergCement za regiju Rusije, lično se zahvalio administraciji Tula regije i guverneru na njihovoj podršci na projektu.

Radovi na izgradnji dobro napreduju, a na gradilištu radi oko 860 ljudi. Prva proizvodna linija tvornice sa godišnjim kapacitetom od dva miliona tona biće pokrenuta u posljednjem kvartalu 2010. godine

Njemačka studijska grupa posjetila Tvornicu

Die Bundeszentrale für politische Bildung (BpB) je Savezna centrala za političko obrazovanje, koja je direktno podređena Ministarstvu unutrašnjih poslova Savezne Republike Njemačke. BpB, pored raznih publikacija i kurseva na temu političkog obrazovanja, također godinama nudi i studijska putovanja, a ove godine destinacija je bila Bosna i Hercegovina. U okviru tog putovanja, 23 novinara iz uglednih medijskih kuća i radnika iz različitih obrazovnih i stručnih tijela zakonodavne i izvršne vlasti Republike Njemačke boravili su u Bosni i Hercegovini u periodu od 23.8. do 2.9.2009. godine. Njihov zadatak bio je da se se informišu o trenutačnoj političkoj, privrednoj i kulturnoj situaciji u zemlji.

U okviru ove posjete, novinari su posjetili i Tvornicu cementa Kakanj koja posluje u okviru velikog svjetskog koncerna HeidelbergCement Group. Studijsku grupu je dočekao direktor Branimir Muidža, koji je kroz detaljnu prezentaciju objasnio napredak Tvornice u proteklom periodu, i odgovarao na pitanja novinara i radnika koje je najviše zanimalo da saznaju više o privrednim uslovima u kojima posluje TCK, investicijama i položaju radnika. Nakon prezentacije, novinari su obišli i krug Tvornice.

Plavo-žuti žuto-plavi

Ekipa Marketinga i prodaje izborila je drugo mjesto na radničkim igrama u okviru manifestacije Dan otvorenih vrata i osvojila ulaznice za utakmicu BiH-Turska, koja se odigrala 9.9.2009. godine u Zenici. Članovi ekipe prenose da je atmosfera bila odlična.

Impresum

Info silos – interno glasilo Tvornice
cementa Kakanj
Broj: 24-25/2010.

Izdavač:
Tvornica cementa Kakanj d.d. Kakanj
Selima ef. Merdanovića 146
72240 Kakanj
Tel: 032 557 500
Fax: 032 557 600

Za izdavača:
Branimir Muidža, generalni direktor
e-mail: [branimir.muidža@
heidelbergcement.com](mailto:branimir.muidža@heidelbergcement.com)

Uredništvo:
Emina Dedić
emina.dedic@heidelbergcement.com
Mahira Softić
mahira.softic@heidelbergcement.com

DTP: Emir Škaljić, Eniz Lončarić
www.arka.ba - dtp@arka.ba

Štampa: Arka Press d.o.o. Sarajevo

Foto: Emina Dedić, Mahira Softić,
Emir Bektašević, Bajazid Tursun,
Tvornica cementa Kakanj,
HeidelbergCement Group

Broj strana: 20

Tiraž:
300 primjeraka